

Sociální politika

Téma:

Vzdělávací politika

FSS MU Brno, 2006

Struktura tématu

- 1. Vzdělání a jeho význam v současné znalostní společnosti**
- 2. Vazba mezi vzděláním a účastí na pracovním trhu**
- 3. Vzdělávací politika**
- 4. Úrovně vzdělávací politiky**
- 5. Principy vzdělávací politiky**
- 6. Financování vzdělávání**
- 7. Hodnocení vzdělávacích systémů**
- 8. Vzdělávací politika v ČR a její aktuální problémy**

AD1) Vzdělání a jeho význam v současné znalostní společnosti

Důležité pojmy

- Vzdělávání
- Výchova
- Vzdělání
- Edukace
- Znalostní společnost

Funkce vzdělání

- 1. Fce preventivní**
- 2. Fce nápravná**
- 3. Fce socializační (sociálně kulturní) – vzdělání jako stratifikační kanál, fce integrační**
- 4. Fce kvalifikační (profesionalizační, ekonomická) – klíčové kompetence**

Typy vzdělávání

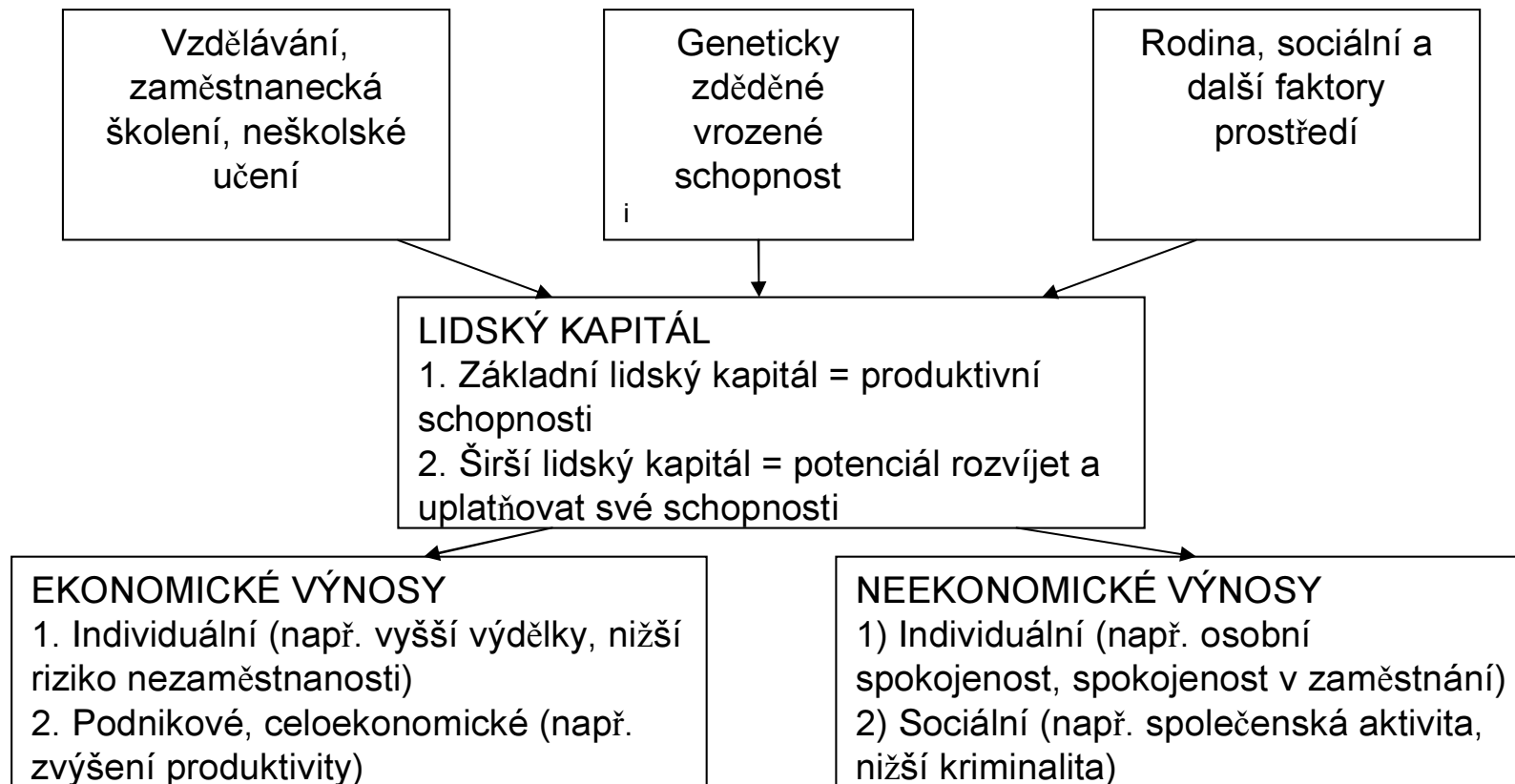
- Formální vzdělávání
- Neformální vzdělávání
- Informální vzdělávání

AD2) Vazba mezi vzděláním a účastí na pracovním trhu

- **Teorie lidského kapitálu – Becker, 1967**
- **Teorie sociální reprodukce (koncept kulturního kapitálu – Bourdieu, 1997)**

AD2) Vazba mezi vzděláním a účastí na pracovním trhu

Lidský kapitál, jeho zdroje, formy a výnosy v širším pojetí OECD

AD3) Vzdělávací politika

= principy, priority a metody rozhodování vztahující se ke vzdělávání. Toto rozhodování zahrnuje:

- **Tvorbu strategických záměrů rozvoje vzdělávání**
- **Legislativní rámec činnosti všech subjektů**
- **Způsob financování**
- **Vymezování vzdělávacích cílů a obsahů**
- **Stimulování a ovlivňování činnosti vzdělávacích subjektů**
- **Způsob jejich kontroly**

AD3) Vzdělávací politika

Rozlišujeme:

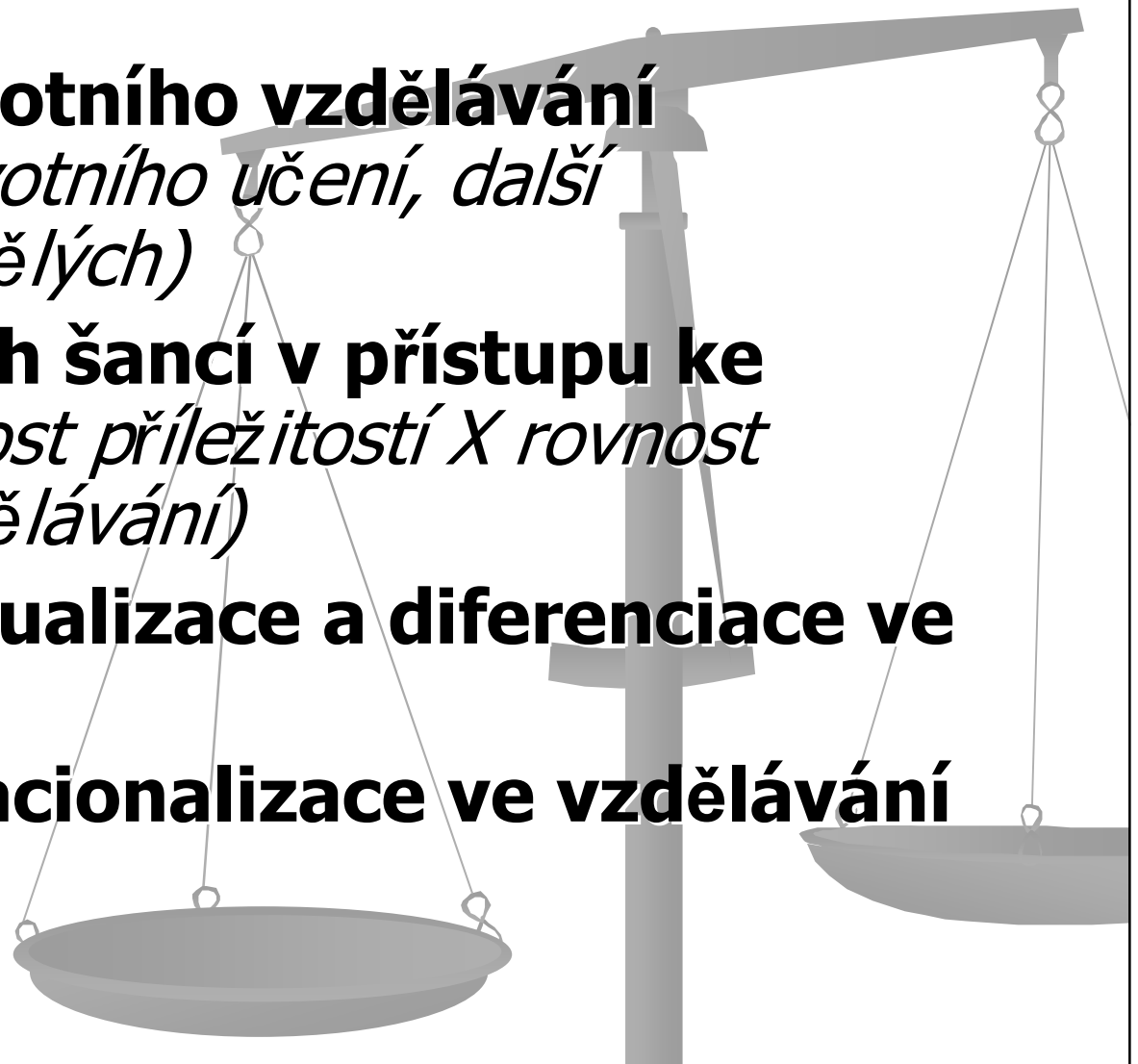
- Vzdělávací politiku
- Školskou politiku

Ad 4) Úrovně vzdělávací politiky

- Globální (mezinárodní) úroveň (OECD, UNESCO)
- Nadnárodní úroveň (EU, programy Socrates, Leonardo, informační síť Eurydice)
- Úroveň národních států (ministerstvo – koncepce a strategie)
- Regionální a lokální úroveň (subsidiarita a decentralizace)
- Úroveň jednotlivých škol (autonomie v tvorbě kurikula)

AD 5) Principy vzdělávací politiky

- **Princip celoživotního vzdělávání**
(koncept celoživotního učení, další vzdělávání dospělých)
- **Princip rovných šancí v přístupu ke vzdělání**
(rovnost příležitostí X rovnost výsledků ve vzdělávání)
- **Princip individualizace a diferenciacce ve vzdělávání**
- **Princip internacionalizace ve vzdělávání**

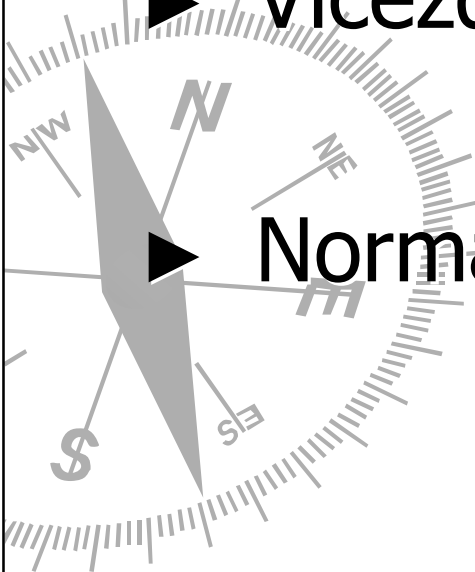

Ad 6) Financování vzdělávání

▶ Celkový objem výdajů na vzdělávání

▶ Vícezdrojové financování vzdělávání

▶ Normativní financování škol

AD 7) Hodnocení vzdělávacích systémů

1. Kvalita

2. Efektivita a efektivnost

- **Přínosy vzdělání na celospolečenské úrovni (korelace mezi růstem vzdělanosti populace a HDP)**
- **Přínosy v individuální rovině (výnosnost vzdělávání – efekt na mzdy)**

AD 8) Vzdělávací politika v ČR a její aktuální problémy

Přečíst a zamyslet se nad aktuálními problémy vzdělávací politiky v ČR:

- **Krebs, V. a kol. Sociální politika. ASPI. 2002. Kapitola 18: Vzdělávací politika, s. 310-328.**
- **Potůček, M. a kol. Veřejná politika. SLON. 2005. Kapitola 11: Vzdělávací politika, s. 277-309.**